

Näringsdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruksministrarna) den 16 april 2018

Kommitterad dagordning

Ansvarigt statsråd: Sven-Erik Bucht

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

3. Förordning om en flerårig plan för fiskbestånd i de västliga vatten

- Föredragning av kommissionen

- Diskussion

Förslagens innehåll:

Syftet med förslaget är att fastställa en förvaltningsplan för bottenlevande (demersala) bestånd, inklusive djuphavsbestånd, och fisket av dessa bestånd i EU:s västliga vatten. Förslaget omfattar havsområden i Nordostatlanten väster om Skottland samt Engelska kanalen och söderut till området utanför den iberiska kusten, samt därtill vatten kring Azorerna, Madeira och Kanarieöarna. Svenska fartyg bedriver inte något demersalt fiske i dessa havsområden.

Förslaget avser garantera ett hållbart nyttjande av bestånden genom att säkerställa att de nyttjas i enlighet med principerna om maximal hållbar avkastning (*Maximum Sustainable Yield* – MSY) och ekosystemansatsen i fiskeriförvaltningen samt försiktighetsansatsen. Kommissionen föreslår att mål i form av fiskedödlighetsintervall direkt hänvisar till bästa vetenskapliga rådgivning, särskilt från Internationella havsforskningsrådet (ICES), i stället för att fastställas som siffervärden i planen. På så sätt ska man garantera att dessa parametrar inte blir inaktuella.

Samma dynamiska hänvisningar till bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning bör enligt kommissionen följas för att förvalta bestånden i Östersjön. Förordning (EU) 2016/1139 om upprättande av en flerårig plan för bestånden av torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön och det fiske som nyttjar dessa bestånd bör därför enligt kommissionens förslag ändras i och med detta lagstiftningsförslag.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att långsiktiga förvaltningsplaner är viktiga verktyg för att nå målen som sätts upp inom ramen för den reformerade gemensamma fiskeripolitiken, och särskilt målet om att nyttjandet av marina resurser sker på ett sådant sätt att populationerna av skördade arter återställs och bevaras över nivåer som säkerställer maximal hållbar avkastning. Regeringen anser även att det är önskvärt att kunna ta hänsyn till om den vetenskapliga rådgivningen ändras. Mot denna bakgrund välkomnar regeringen kommissionens initiativ till att uppdatera Östersjöplanen i och med detta förslag.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte varit föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU.

4. Direktiv om otillbörliga affärsmetoder i livsmedelskedjan

- Föredragning av kommissionen

Förslagets innehåll:

Kommissionens förslag till direktiv offentliggörs den 11 april och förväntas innehålla olika åtgärdsförslag som medlemsstaterna ska vidta i sin nationella

lagstiftning och sitt nationella regelverk mot otillbörliga affärsmetoder i livsmedelskedjan. Otillbörliga affärsmetoder kan definieras som oskäligen övervältringar av köparens egna affärsrisker på leverantörer i livsmedelskedjan.

Åtgärderna i förslaget förväntas inkludera förbud mot vissa otillbörliga affärsmetoder och krav på tydligare avtal. Direktivet förväntas vidare omfatta affärsrelationer mellan leverantörer som uppfyller kriterierna i EU:s definitioner för små och medelstora företag samt övriga bolag. Åtgärderna kommer sannolikt utgöra en minimumnivå och medlemsstaterna kommer därför ha möjlighet att gå längre i sina nationella anpassningar. Förslaget förväntas även föreslå att varje medlemsstat ska utse en ansvarig myndighet för övervakning och verkställande.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar förslag som stärker konkurrenskraften för aktörerna i livsmedelskedjan och som bidrar till att nå målen om en ökad livsmedelsproduktion i den nationella livsmedelsstrategin. Kommissionens förslag behöver analyseras närmare efter att det har presenterats. Om förslaget innehåller regler som syftar till att uppnå dessa prioriteringar kan regeringen i stort sett se positivt på sådana regler. Det är dock viktigt att förslaget inte gör det svårare för företag i livsmedelskedjan att gå in i en affärsrelation eller göra affärer med varandra. Förslaget får inte heller leda till en ökad byråkratisk börda. Regeringen bör verka konstruktivt för att resultatet av förhandlingen ska bli förenligt med den svenska synen på dessa frågor, och att reglerna blir så bra som möjligt för berörda parter.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte varit föremål för samråd med EU-nämnden och information i MJU.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förslaget offentliggörs den 11 april och kommer därefter att förhandlas i rådsarbetsgrupp under 2018 och framåt.

Icke- lagstiftande verksamhet

5. Livsmedelsförluster och livsmedelsslöseri: Utvärdering av framstegen med genomförandet av rådets slutsatser från juni 2016

- ***Information från ordförandeskapet och kommissionen.***
- ***Meningsutbyte.***

Förslagets innehåll:

Det bulgariska ordförandeskapet önskar följa upp de rådslutsatser om matsvinn som antogs vid jordbruks- och fiskerådet i juni 2016.

Ordförandeskapet har distribuerat en sammanställning över hur långt arbetet har fortskridit både i medlemsstaterna och på EU-nivå sedan rådslutsatserna antogs. Generellt kan sägas att många medlemsstater har antagit särskild nationell lagstiftning eller nationella strategier för att motverka matavfall. Alla medlemsstater stödjer kommissionens arbete med matavfall inom ramen för handlingsplanen för cirkulär ekonomi. Vissa länder har introducerat lagstiftningsinstrument för att minska förlusterna i primärproduktionen. När det gäller att utbilda konsumenterna i matsvinnfrågan används en rad olika instrument såsom informationskampanjer, utbildningsmaterial, konferenser mm.

Avfallsdirektivet har reviderats och den överenskommelse som har gjorts mellan rådet och Europaparlamentet har gett kommissionen vissa klargöranden när det gäller att utveckla en gemensam metod att mäta matavfallet. Bland annat har man enats om en definition av matavfall och delegerat till kommissionen att anta en metod för mätning av avfall och ett format för hur medlemsstaternas rapportering av matavfallssiffrorna till kommissionen ska ske.

Kommissionen har etablerat EU-plattformen för matavfall med 70 medlemmar från både medlemsländerna och näringen. Ett av dess syften är att stärka sektorssamarbetet mellan de olika aktörerna i livsmedelskedjan och mellan den privata och offentliga sektorn genom erfarenhetsutbyte och förmedling av information.

Inför diskussionen på rådsmötet har ordförandeskapet ställt två frågor till medlemsstaterna. De handlar om att värdera de framsteg som har skett nationellt och på EU-nivå i relation till rådslutsatserna och huruvida medlemsstaterna bedömer att takten i matsvinnsarbetet är tillräcklig för att nå de mål man har satt upp när det gäller minskning av matavfall.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar ordförandeskapets initiativ och den överblick det ger över hur arbetet för att minska matsvinnet bedrivs i olika medlemsländer och på EU-nivå. Ordförandeskapets sammanställning visar att de flesta medlemsländer sätter stor vikt vid frågan och arbetar, i olika hög grad, med att minska matavfallet nationellt. Sammanställningen visar också att sedan rådslutsatserna antogs har kommissionen tillsammans med medlemsländerna och aktörer i branschen verkligen satt fart på det gemensamma arbetet.

För att kunna se om de åtgärder som redovisas i sammanställningen har gett resultat, både nationellt och på EU-nivå, anser regeringen att det är viktigt med uppföljning och utvärdering. För det behövs jämförbara matavfallssiffror över tid. Regeringen välkomnar därför att lagstiftarna nu har kommit överens om det reviderade avfallsdirektivet, som ger kommissionen förutsättningar att anta både en delegerad akt om en gemensam mätmetod för matavfall och en genomförande akt om formatet för rapportering av nationell matavfallsstatistik till kommissionen. Det är först när det finns jämförbara siffror som visar om de åtgärder som hittills genomförts har gett resultat eller ej som det går att utvärdera arbetet.

Regeringen stödjer kommissionens arbete med sekundärlagstiftning genom deltagande i EU:s plattform för matavfall och matsvinn och dess undergrupp om mätning.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Rådslutsatserna om matsvinn behandlades i MJU och i EU-nämnden inför antagandet vid Jordbruks- och fiskerådet den 24 juni 2016.

Övriga frågor

6 a) Taiex-workshop om de vilda djurens roll inom djurhälsoarbetet

- Information från ordförandeskapet

Kommissionen anordnade genom TAIEX (The Commission's Technical Assistance and Information Exchange Instrument) den 8 – 9 mars 2018 en workshop i Sofia om vilda djurs betydelse för spridning av djursjukdomar. Deltagarna var representanter för myndigheter i EU-länder och EU:s grannländer, Världsförbundet för djurhälsa (OIE) samt viltvårds- och jägarorganisationer. Kommissionschef Andriukaitis inledningstalade vid mötet. Från Sverige deltog representanter från Svenska Jägarförbundet och Jordbruksverket.

Vid workshopen diskuterades bl.a. behovet av samarbete mellan olika grupper för att övervaka och bekämpa sjukdomar hos vilda djur i syfte att förhindra sjukdomsutbrott hos lantbrukets djur. Diskussionerna omfattade bland annat afrikansk svinpest (ASF), fågelinfluensa, chronic wasting disease (CWD), rabies och mul- och klövsjuka.

6 b) Högnivåkonferens om afrikansk svinpest (ASF)

- Information från den polska delegationen

Den 26 mars 2018 anordnade Polen i samarbete med kommissionen en högnivåkonferens i Warszawa om bekämpning av afrikansk svinpest. I konferensen deltog representanter från 24 EU-länder, kommissionen samt representanter från Vitryssland, Ukraina och Ryska federationen.

Ett antal slutsatser formulerades om behovet av fortsatt forskning, vikten av informations- och utbildningsinsatser samt om behovet av mekanismer för att stödja utrotning i drabbade områden och förebyggande åtgärder i andra områden.